

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 23 października 2014 roku powód (...) Zakłady (...) - Spółka Akcyjna z (...) w T., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. kwoty 75.300,19 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwot wymienionych szczegółowo w pozwie oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu powód wskazał, że na dochodzoną kwotę składają się należności wynikające z wymienionych w pozwie faktur wystawionych przez stronę powodową tytułem sprzedaży materiałów opatrunkowych (pozew- k. 2-4).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 9 lutego 2015 roku, sygn. akt I Nc 23/15 Sąd Okręgowy w Toruniu, I Wydział Cywilny orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (nakaz zapłaty- k. 85-86).

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty z dnia 26 lutego 2015 roku pozwany, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, zaskarżył nakaz zapłaty w całości, wnosząc o oddalenie powództwa. Jednocześnie podniósł zarzut niewłaściwości miejscowej sądu oraz częściowego spełnienia świadczenia, w pozostałym zakresie wnosząc o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty. W uzasadnieniu pozwany podkreślił, że w dniach: 21 listopada 2014 roku, 19 grudnia 2014 roku i 22 stycznia 2015 roku zapłacił na rzecz powoda łączną kwotę w wysokości 41.157,59 zł tytułem częściowego uregulowania zobowiązania, zgodnie z porozumieniem wysłanym do powoda w dniu 7 października 2014 roku. Jednocześnie z uwagi na trudną sytuację finansową pozwany wniósł o rozłożenie pozostałej kwoty na stosowne raty (sprzeciw- k. 89-92).

W piśmie procesowym z dnia 2 października 2015 roku powód cofnął pozew co do należności głównej, tj. co do kwoty 75.300,19 zł i w tej części zrzekł się roszczenia. Jednocześnie podtrzymał swe żądanie co do zasądzenia od pozwanego odsetek ustawowych od kwot wymienionych szczegółowo w pozwie, jak i w piśmie, wnosząc o zasądzenie kosztów procesu oraz o oddalenie wniosku pozwanego o rozłożenie części należności na raty. W uzasadnieniu pisma pełnomocnik powoda wskazał, że pozwany w okresie od 26 listopada 2014 roku do 19 maja 2015 roku wpłacił na poczet dochodzonego roszczenia łączną kwotę 75.300,19 zł, która została zarachowana na poczet należności głównej (pismo- k. 124-125).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód- (...) Zakłady (...) - Spółka Akcyjna z (...) w T.- sprzedał pozwanemu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. materiały opatrunkowe w okresie od 30 stycznia 2014 roku do 7 sierpnia 2014 roku za łączną kwotę 75.300,19 zł. Z tego tytułu powód każdorazowo wystawiał pozwanemu faktury VAT, z określonymi w nich terminami płatności (termin 60 dni od daty otrzymania faktury) (okoliczność bezsporna, nadto: faktury VAT- k. 20-73).

Pozwany nie regulował należności we wskazanych terminach, wobec czego w dniu 5 sierpnia 2014 roku powód skierował do pozwanego przesądowe wezwanie do zapłaty kwoty 60.857,04 zł lub zabezpieczenia zapłaty opóźnionych należności niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni, pod rygorem wstrzymania dalszych dostaw i skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego (wezwanie do zapłaty- k. 74, potwierdzenie nadania- k. 75).

W piśmie z dnia 7 października 2014 roku pozwany przesłał powodowej spółce propozycję zawarcia porozumienia określającego zasady spłaty zobowiązań objętych niniejszym sporem wraz z projektem porozumienia, w którym pozwany oświadczył m.in. że jest dłużnikiem powoda, zaś wierzytelności chodzone pozwem uznał za bezsporne i wymagalne, jednocześnie ustalając harmonogram spłaty rat (pismo wraz z projektem porozumienia- k. 9-12). Do zawarcia powyższego porozumienia między stronami nie doszło (okoliczność bezsporna).

W dniu 26 listopada 2014 roku pozwany wpłacił na rzecz powoda kwotę 10.021,59 zł, w dniu 19 grudnia 2014 roku- kwotę 15.568 zł oraz w dniu 22 stycznia 2015 roku- kwotę 15.568 zł (potwierdzenia przelewów- k. 103-105).

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dowodów w postaci dokumentów, uznając je za wzajemnie spójne i wiarygodne. Przedstawione wyżej okoliczności nie zostały w skuteczny sposób zakwestionowane przez żadną ze stron postępowania.

Sąd pominął wnioski strony powodowej o przeprowadzenie dowodu z ksiąg rachunkowych pozwanego za rok 2014 i zobowiązanie pozwanego do złożenia tych ksiąg oraz o przeprowadzenie dowodów z dokumentów magazynowych pozwanego i zobowiązanie go do złożenia tych dokumentów na okoliczność otrzymania przez pozwanego towarów wskazanych w załączonych fakturach, uznając, że - w świetle niespornych okoliczności zawarcia umowy, jak i niekwestionowania przez pozwanego odbioru zamówionego towaru - przeprowadzenie dowodów z powyższej dokumentacji było zbędne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo, w kształcie określonym w piśmie strony powodowej z dnia 2 października 2015 roku, jako zasadne zasługiwało na uwzględnienie.

Bezspornym jest, że strony łączyła umowa sprzedaży. Stosownie do treści art. 535 k.c., przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Sprzedaż jest zatem umową dwustronnie zobowiązującą, co oznacza, że na sprzedawcy spoczywa obowiązek wydania rzeczy sprzedanej, a na kupującym ciąży obowiązek zapłaty ceny.

Zgodnie z zawartą umową, powód sprzedał i dostarczył pozwanemu towary w postaci materiałów opatrunkowych oraz każdorazowo wystawiał faktury VAT obejmujące ceny za sprzedane towary. Pomimo, iż powód wywiązał się ze swojego zobowiązania wydając zakupiony towar, to pozwany nie zapłacił ceny w ustalonych przez strony terminach.

Pozwany mimo wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty nie kwestionował prawidłowości wystawienia faktur przez powoda i ich doręczenia, jak również faktu otrzymania towaru objętego pozwem. Nie kwestionował również tego, że nie dopełnił podstawowego obowiązku, jaki na nim ciążył z tytułu zawarcia z powodem umowy. Nadto nie kwestionował jakości dostarczonego towaru, wysokości cen określonych w przedmiotowych fakturach VAT oraz terminów ich płatności, co pozwala na przyjęcie, iż wysokość dochodzonego świadczenia i terminy płatności były pomiędzy stronami niesporne.

Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że pozwany, po wniesieniu pozwu, w dniach: 26 listopada 2014 roku, 19 grudnia 2014 roku, 22 stycznia 2015 roku, 8 maja 2015 roku oraz 19 maja 2015 roku dokonał wpłat na poczet dochodzonego roszczenia na łączną kwotę 75.300,19 zł, które to zostały zaliczone na poczet należności głównej, wobec czego powód w tej części cofnął pozew i zrzekł się roszczenia. Nadto spełnienie świadczenia w zakresie należności głównej stanowiło de facto uznanie długu i uznanie powództwa za zasadne.

Zgodnie z treścią art. 320 k.p.c., w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, jednakże po przeprowadzonej analizie sprawy, Sąd doszedł do przekonania, że nie zaistniały podstawy do rozłożenia zasądzonej należności na raty.

Jedynym kryterium zastosowania rozważanej zasady przez sąd orzekający jest ustalenie istnienia w danej sprawie „wypadku szczególnie uzasadnionego”.

Przyjmuje się, że okoliczności, które uzasadniają wyjątkowość danej sytuacji mogą wynikać z szeroko rozumianego stanu majątkowego i rodzinnego pozwanego. Bez znaczenia pozostają przy tym przyczyny, dla których dłużnik nie może spełnić świadczenia od razu, w szczególności fakt, czy sam dłużnik przyczynił się do ich powstania. Wydaje się jednak, że sąd powinien wziąć również pod uwagę sytuację wierzyciela, której specyfika może przemawiać za spełnieniem na jego rzecz świadczenia niezwłocznie po uprawomocnieniu się orzeczenia, bez dalszego oczekiwania wynikającego z zastosowania „moratorium sędziego”. Ochrona, jaką zapewnia pozwanemu art. 320 k.p.c., nie może być stawiana ponad ochronę powoda w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy,

w tym uzasadnionego interesu powoda (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia 2015 r., II CSK 383/14, opubl. L., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2015 r., II CSK 409/14, opubl. L., wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 18 marca 2015 r., I ACa 1322/14, opubl. L., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 kwietnia 2014 r., V CSK 302/13, opubl. L.).

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, iż na chwilę zamknięcia rozprawy do zapłaty pozostały tylko odsetki za opóźnienie w zapłacie należności głównej, a więc kwota co do zasady stanowiąca jedynie nieznaczną część pierwotnie dochodzonego roszczenia co już samo w sobie wpływa na negatywną ocenę wniosku pozwanej.

W przedmiotowej sprawie strona pozwana nie zdołała wykazać, aby jej aktualna sytuacja finansowa uzasadniała rozłożenie ww. należności na raty. Przede wszystkim skorzystania z omawianego przepisu nie usprawiedliwia argument odwołujący się do złej kondycji finansowej pozwanego, bowiem faktem powszechnie znanym jest to, że sytuacja finansowa znacznej części zakładów leczniczych jest zła, co nie daje jednak podstaw do przyjęcia bez konieczności dowodzenia tego faktu, że sytuacja taka dotyczy również pozwanego. Nawet przyjęcie, że pozwany jest w złej kondycji finansowej, nie dawałoby dostatecznych podstaw do zastosowania art. 320 k.p.c. (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 20 marca 2015 r., I ACa 11/15, opubl. L.).

W ocenie Sądu, wskazanych przez stronę pozwaną okoliczności nie można traktować jako szczególnie uzasadnionego wypadku, zwłaszcza, że wnioskującym o rozłożenie na raty jest spółka, a więc przedsiębiorca – profesjonalista. Ponadto sytuacja obu stron jest w istocie podobna, bowiem powód dostarcza materiały opatrunkowe, zaś pozwany- szpital- świadczy usługi medyczne. Z punktu widzenia pacjentów waga obu stron jest porównywalna. Szpital bez sprzętu medycznego, w tym materiałów opatrunkowych nie mógłby realizować swojej funkcji. Dlatego postępowanie pozwanego zagraża prawidłowemu funkcjonowaniu producenta owych materiałów. Naraża go na utratę płynności finansowej, co godzi w jego przyszłe funkcjonowanie oraz rodzi możliwość wzrostu cen na jego produkty. Pozwany jest podmiotem, który prowadzi nie tylko działalność leczniczą, ale też funkcjonuje na rynku, zaciąga liczne zobowiązania i winien uwzględniać w swej działalności obowiązek regulowania długów. Nie może przy tym usprawiedliwiać powyższego sam fakt charakteru prawnego pozwanego i roli, jaką pełni albowiem powód, który wywiązał się ze swojego zobowiązania i dostarczył pozwanemu zamówione materiały, również jest podmiotem gospodarczym działającym na rynku, ponosi koszty własnej działalności i nie może być obciążany całkowitą biernością swojego kontrahenta, która nie pozostaje bez wpływu na jego własne wyniki finansowe (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 3 czerwca 2015 r., I ACa 1840/14, LEX nr 1771271).

Z uwagi na fakt, że strona powodowa dochodziła roszczenia wraz z ustawowymi odsetkami, a pozwany zaspokoił całość roszczenia głównego, natomiast bez tych odsetek, Sąd orzekł o odsetkach od należności wskazanych szczegółowo w pozwie w oparciu o art. 481 § 1 k.c., od dnia następnego po terminach spełnienia świadczenia oznaczonych na fakturach, uwzględniając terminy dokonanych wpłat.

Należy zaznaczyć, że ustawowe odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, którego termin był oznaczony, stają się zaległą należnością uboczną w rozumieniu art. 451 § 1 zd. II k.c. bez potrzeby uprzedniego wezwania dłużnika do zapłaty tych odsetek, zaś samo żądanie odsetek za okres opóźnienia jest uprawnieniem wierzyciela, a zatem od niego zależy czy i za jaki okres domaga się odsetek w spełnieniu świadczenia pieniężnego (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., III CKN 548/00, OSNC 2003/5/60, Biul.SN 2002/11/11, Pr.Bankowe 2003/1/33, M.Prawn. 2003/4/171; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 lutego 2015 r., I ACa 743/14, LEX nr 1663045). Nadto, stosownie do treści art. 481 § k.c., powstanie roszczenia o odsetki jest niezależne od szkody powstałej po stronie wierzyciela a dłużnik nie może zwolnić się z odpowiedzialności wskazując, że nie ponosi odpowiedzialności za okoliczności, które spowodowały opóźnienie (vide: W. Borysiak, [w:] KC, red. Osajda, wyd. 13, 2015, opubl. Legalis).

Cofnięcie pozwu w zakresie należności głównej, tj. co do kwoty 75.300,19 zł, należało uznać za skuteczne i dopuszczalne w świetle art. 203 § 1 i § 4 k.p.c. i z tych względów na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. należało umorzyć postępowanie w tym zakresie.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasądając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.583 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Na koszty te złożyła się opłata sądowa od pozwu w wysokości 3.766 zł, kwota 1.800 zł stanowiąca wynagrodzenie pełnomocnika procesowego oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych.

Zasądając opłatę za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa procesowego, Sąd władny jest na podstawie § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013, poz. 490, j.t.) określić tę opłatę w wysokości niższej niż wynikająca ze stawki minimalnej przewidzianej w tym rozporządzeniu, jeżeli rozstrzygnięcie takie uwzględni niezbędny nakład pracy pełnomocnika, charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2011 r., IV CZ 99/10, opubl. L.).

Natomiast oceniając niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład jego pracy w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia należy mieć na uwadze takie okoliczności jak na przykład to, że postępowanie zostało umorzone, nie była wyznaczona w sprawie żadna rozprawa, do której pełnomocnik zobowiązany byłby się przygotować i na nią stawić w sądzie oraz nie były też podejmowane żadne inne rozstrzygnięcia w sprawie, które rodziłyby konieczność aktywności ze strony pełnomocnika w postaci chociażby konstruowania określonego rodzaju nowych pism procesowych, celem ewentualnego ich zaskarżenia (vide: postanowienie NSA z dnia 29 września 2010 r., II FZ 407/10, opubl. L.). Wobec powyższego, Sąd uznał za zasadne zasądzenie tytułem wynagrodzenia pełnomocnika powoda, kwoty 1.800 zł (tj. połowy wysokości stawki minimalnej określonej w § 6 pkt 6 cyt. rozporządzenia).

Sąd nie orzekł o zwrocie opłaty sądowej od cofniętej części powództwa uznając, że skoro strona powodowa nadal dochodzi zapłaty odsetek od tej należności (roszczenie nie zostało cofnięte w całości w tym zakresie) to nie zachodzą ku temu przesłanki z art. 79 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014, poz. 1025, j.t.).

Z/ Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego 2016-01-08